

samma synpunkt ¹⁾. Men det är svårt att i dessa gamla filosofier skilja mellan det fysiska och metafysiska, och vi nämna dem nu endast för minnes skull.

De Galliska Celterne, och synnerligast Edua-
nerne, hvilka af vissa bland vårt lands, måhända
alltför patriotiska arkeologer blifvit betraktade såsom
jordens urinvånare (Edens innebyggare), besjöngo i
druidernes böner till Teutates och i bardernes sånger
till Belenos rymdens oändlighet, tidens evighet, hem-
visten i månen och andra okända regioner och sjä-
larnas flyttning till solen och andra himmelska bonin-
gar. Druiderne, som kände förminskningen af ekli-
ptikans lutning och årets längd långt före egyptier-
ne, hvilkas astronomiska kunskaper ganska väl kunde
härröra från utvandrade celtiska kolonier; druiderne,
som för den astronomiska kulten uppförde symbo-
liska byggnader, af hvilka vi ännu i dag återfinna de
sista spåren på slätterna vid Carnac; druiderne, säga
vi, hade gått längre i de fysiska och naturhistoriska
vetenskaperna än man i allmänhet anar ²⁾. Det skulle
ej vara förmätet att tillägga gallier en del af de
sunda åsigter hvilka Pythagoras lärde i sitt verlds-
system; studiet af druidernes kosmogoni visar åt-
minstone hos dem föreställningar som harmonierade
med dem, hvilka sedermera värdigt tolkades af denne
vise. De matta spår, som återstå oss från dessa
förgångna civilisationer, uppväcka vår djupa sak-
nad. Det är olyckligt och en bland de största för-
luster för franska historien, att en af hufvudpunk-
terna i celternes konstitution, såsom Cæsar berättar,
var, att ej skriftligen anteckna något af deras ar-
beten, några af deras nationela handlingar eller tros-
läror. Med afseende på vårt ämne skulle vi ej kunna

¹⁾ *Veudidad zade*, Fargard, 19; *Histoires d'Hérodote*, etc.

²⁾ Se Henry Martin, *Histoire de France* t. I:er; Jean Reynaud, *l'Esprit de la Gaule*; Bouchet de Cluny, *Druides et Celtes*, Alfred Dumesnil, *l'Immortalité*.